

Bilag 3

Københavns Kommune
Sundhedsforvaltningen

07.09.05

Høringssvar vedr. frivillighedspolitik for Københavns Kommune
Der er modtaget høringssvar fra følgende:

1. Pensionisternes Samvirke
2. Ældre Sagen
3. Ældremobiliseringen
4. Ældrerådenes Fællesudvalg for København

Resume

Samtlige høringsparter er positive overfor forslaget og mange kommentarer er hovedsagelig præciseringer af emner, der har været debatteret i processen.

1. Pensionisternes Samvirke har ingen bemærkninger til forslaget.

2. Ældre Sagen har følgende kommentarer:

- Kommunen må ikke omklamre den frivillige, men lade frivillige være frivillig.
- Gensidig respekt mellem den faglige og frivillige er en betingelse for godt samarbejde
- Mål og evaluering er rigtigt. Evaluering skal foretages af en uvildig
- Man tilslutter sig, at Kontaktudvalget er omdrejningspunkt for samarbejdet bistået af ældrerådene
- Man ønsker at ansøgning af § 65 midler kan søges for mere end et år ad gangen.
- Sundhedsforvaltningen bør administrere deres andel af § 115 midlerne
- Tilskud og lokaler gives til alle der udfører frivilligt arbejde, uafhængigt af medlemskab.
- Tilskud gives uden at anfægte foreningens selvbestemmelse
- De enkelte relevante forvaltninger pålægges at udarbejde en operationalisering af frivillighedspolitikken
- At forvaltningerne sikrer en koordinering af snitflader og indgår dialog med frivillige organisationer herom
- At kommunen sikrer, at der afsættes personaleressourcer især i ældreplejen til samarbejde med frivillige organisationer og at dette ikke vil medføre en reduktion af tilskud.
- Ældre Sagen er modstander af partnerskabstanken, fordi ordet "partnerskab" virker alt for forpligtende. Frivillige kan påtage sig en opgave, de kan ikke pålægges en opgave.
- Ønsker ikke at tildeling af tilskud afhænger af om der indgås partnerskab eller anden aftale.

3. Ældremobiliseringen har ingen kommentarer til forslaget.

4. Ældrerådene understreger følgende:

- Rådene lægge stor vægt på, at det ikke er de opgaver, der påhviler kommunen at udføre, der søges overført til andre.
- At det er uheldigt, at velfungerende arbejde, der har fået § 115 midler fra Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, kan risikere at skulle ophøre, fordi Sundhedsforvaltningen ikke har flere midler til en videreførelse efter § 65.
- Såfremt den nye frivillighedspolitik medfører, at endnu flere foreninger m.v. anses for relevante at yde tilskud, forventes det at der tilføres området yderligere midler.

2/8 → Sunhild Kjørgaard
for Kl

Ældre @ Sagen

Kreds- og lokalkomitéen for København

10. august 2005

Folkesundhed København
Sjællandsgade 40
2200 København N.-

Høringssvar til forslag til supplement af politik for Københavns Kommunes samarbejde med frivillige og almennyttige organisationer.

Ældre Sagen har modtaget ovennævnte høring og vil efterfølgende kommentere høringen og det medsendte materiale.

Principielt kan vi i Ældre Sagen tilslutte os det i bilag 1 nævnte om " Den eksisterende frivillighedspolitik og de opstillede forslag til supplement til frivillighedspolitikken.

Det undrer os at ikke flere af kontaktudvalgets forslag til supplement af den eksisterende frivilligheds politik er kommet med.

Kontaktudvalgets forslag til en frivillighedspolitik i Københavns Kommune vil vi derfor ikke kommentere.

Til udvalgs indstillingen har vi følgende kommentarer:

Et styrket samarbejde mellem den frivillige og almennyttige organisation for at sikre dialogen og derigennem styrke tilbudene til borgerne er væsentligt, men Københavns Kommune må ikke, i sin iver for at gøre det så godt som muligt, omklamre den frivillige, men skal lade den frivillige være frivillig.

At der er respekt for det offentlige professionelle faglighed og det frivillige arbejdes personlige engagement er også en betingelse for at samarbejdet kan fungere.

At opstille mål og evaluere synes vi også er rigtigt, når evalueringen foretages af en uvildig.

Kontaktudvalget skal være omdrejningspunktet for Kommunens samarbejde med de frivillige og organisationerne bistået af Ældrerådene kan vi også tilslutte os, det vil, som vi ser det, hindre en kommunal omklamring.

Sundhedsforvaltningens fordeling af § 65 midler efter de nye regler er en klar forbedring til fremme af aktiviteterne og højnelse af standarden. Det kunne ønskes at de frivillige organisationer kunne søge for mere end et år ad gangen, da det kan være svært at starte nye aktiviteter med så kort en tids horisont.

Tildelingen af § 115 (§ 18) midler som i dag sker via Familie- og Arbejdsforvaltningen burde ændres således at Sundhedsforvaltningen fik deres egne midler og stod for fordelingen af samme.

At der tillægges de frivillige aktivitetsudøvende foreninger en værdi – betyder at også foreninger som ikke udfører socialt arbejde for borgere uden medlemskab af den pågældende forening anerkendes som væren- de berettigede som samarbejdspartner og til lokaler samt til tilskud.

At de kommunale tilskud gives, så de frivillige foreningers selvbestemmelse ikke anfægtes – kan Ældre Sagen kun tilslutte sig. Det skulle gerne sikre, at man som frivillig forening bevarer sin selvstændige ledelsesform og ikke kan pålægges en opgave samt sikre mod at tilskud gøres afhængige af om man er med i samarbejds/partnerskabsprojekter.

At der i forlængelse af Københavns Kommunes overordnede frivillighedspolitik pålægges de relevante forvaltninger, at udarbejde en operationalisering af frivillighedspolitikken, som beskriver samarbejdet mellem udvalg/forvaltninger og frivillige organisationer. Herunder at samtlige udvalg skal overveje hvordan organisationer kan inddrages i udvalgets opgaveløsninger,

Kreds- og lokalkomitéen
for København
Mogens Taarup, formand

Classensgade 38, 2100 København Ø
Telefon 35 43 50 24 - Mobil 40 30 03 20
E-mail: mtaarup@worldonline.dk

Gavebeløb til Ældre Sagen kan
fratrækkes efter gældende
skatteregler. Giro 450 5050

side 2

At forvaltninger som tildeler midler til de frivillige organisationer, sikre en koordinering af snitflader, samt dialog med de frivillige organisationer og forvaltningerne imellem.

Til de sidste 2 punkter har vi i Ældre Sagen følgende kommentarer:

Vi håber det kan medføre gennemsigthed i og afklaring i forvaltningernes kompetence i procedurer for samarbejdet og at der bliver afsat personaleressourcer og tid til samarbejdet med de frivillige organisationer. Vi vil især påpege at der også er behov for at dette blive iværksat ude hos praktikerne f. eks Ældreplejen, således at udførerne i Ældreplejen også får tid og ressourcer til at samarbejde med de frivillige. Vi vil påpege at de økonomiske ressourcer hertil ikke må medføre reduktion hverken i tilskudsmulighederne til frivillige foreningers aktiviteter, i normeringen af personale i Ældreplejen eller ydelser til ældre borgeres pleje/omsorg eller praktisk bistand.

Bilag 2.

Ældre Sagen har fra starten været modstander af " Partnerskabs tanken " idet vi mener at ordet " Partner - skab " virker alt for forpligtende – man skal huske at frivillige kan påtage sig en opgave, de kan ikke pålægges en .

I definitionen står at partnerskab skal være struktureret og forpligtende. Jeg henviser til ovennævnte, man kan ikke forpligte (binde) en frivillig. Men har man som frivillig sagt ja til en opgave er man naturligvis forpligtet menneskeligt og etisk til at udføre den eller melde fra. Ellers kommer det til at gå ud over den eller dem der venter.

At samarbejdet er dialogbaseret og forudsætter åbenhed er vi enige om og at ligeværdighed er et bærende princip i samarbejdet.

Ældre Sagen forudsætter at tildelingen af kommunale midler ikke gøres afhængig af om der indgås en samarbejds/partnerskabs- eller anden aftale. Som der står i " forslag til supplement til frivilligheds politikker ", at de kommunale tilskud gives så de frivillige foreningers selvbestemmelse ikke anfægtes.

Ældre Sagens frivillige har gode erfaringer med at samarbejde med kommunerne. Men der er stor forskel på frivilliges og professionelles værdier, kultur og praksis. Det er med til at gøre samarbejdet spændende og udviklende, men kan også skabe uklarheder, uoverensstemmelser og konflikter. Derfor er det væsentligt at disse uklarheder og uoverensstemmelser imødegås ved at få udarbejdet en frivillighedspolitik der styrker samarbejdet med de frivillige , de almennyttige organisationer og Københavns Kommune så det frivillige arbejde kan:

Medvirke til at understøtte værdighed, respekt, og selvbestemmelse hos svage ældre.

Være et ekstra sikkerhedsnet for god pleje og retssikkerhed for svage ældre

Imødekomme ældres behov for livskvalitet og behov for at bruge deres engagement og personlige ressourcer.

Give flere ældre muligheder for at opnå en aktiv, udviklende og meningsfyldt seniortilværelse.

Med venlig hilsen

Mogens Taarup

ÆLDRE RÅDENES FÆLLESUDVALG FOR KØBENHAVN

Den 6. september 2005

Til Sundhedsforvaltningen
Til Bygge- og Teknikforvaltningen

Vedr. høring om supplement af politik for Københavns Kommunes samarbejde med frivillige og almennyttige organisationer.

Med breve af 27. juni 2005 fra Sundhedsforvaltningen og af 10. august 2005 fra Bygge- og Teknikforvaltningen, er ældrerådene anmodet om en udtalelse om en indstilling om det nævnte supplement.

Ældrerådene har ved en række forskellige lejligheder drøftet frivilligt socialt arbejde, bl.a. på baggrund af de partnerskabsprojekter, der arbejdes med i Sundhedsforvaltningen.

Rådene medvirker gerne til at styrke det frivillige arbejde, men man lægger særdeles stor vægt på, at det ikke er de opgaver, det påhviler kommunen at udføre, der søges overført til andre.

Man ser i øvrigt gerne, at de tilskud, der gives på dette store område, koordineres endnu bedre mellem de forskellige udvalgsområder, end det sker i dag.

Det forekommer i den forbindelse særdeles uheldigt, at et velfungerende arbejde, der har fået tilført § 115-midler fra Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, kan risikere at skulle ophøre, fordi Sundhedsforvaltningen ikke har flere midler til en videreførelse efter § 65.

Såfremt den nye frivillighedspolitik medfører, at endnu flere foreninger m.v., end hidtil, kan anses for tilskudsberettigede, forventer man, at der tilføres området yderligere midler.

Ældrerådernes Fællesudvalg har ikke herudover bemærkninger til det fremsendte.

Der henvises i øvrigt til de udtalelser, de enkelte ældreråd måtte fremkomme med.

Med venlig hilsen

Frank Hansen

Bent Johansen
næstformand

Formand Frank Hansen Tlf. 3313 3792
Fredericiagade 84 Tlf. 3393 3792 (privat)
1310 København K Fax 3311 4993

E-mail: frank.hansen@vip.cybercity.dk

Bilag 4

Forslag til en frivillighedspolitik for Københavns kommune

Marts 2005

Indledning:

Overborgmesteren opfordrede i foråret 2004 Kontaktudvalget til at medvirke i processen om udarbejdelse af en ny frivillighedspolitik for Kommunen. Opfordringen skete på baggrund af et udspil fra Udvalget. Efter aftale med Økonomiforvaltningen har Kontaktudvalget udarbejdet sine ønsker til en ny frivillighedspolitik. Det er dette forslag, der hermed foreligger.

Udkastet er udarbejdet af en arbejdsgruppe nedsat af Kontaktudvalget og er herefter blevet behandlet på Kontaktudvalgets møde den 9. februar 2005.

Forslaget handler om det frivillige sociale arbejde i Københavns kommune og ikke generelt om frivilligt arbejde i Kommunen.

Det frivillige sociale arbejde defineres som frivilligt arbejde udført af en gruppe borgere eller en organisation, der har socialt arbejde eller socialt indsatsområde i sin formålsparagraf.

Forslaget indeholder Kontaktudvalgets ønsker til en fremtidig frivillighedspolitik i Københavns kommune.

Grundlæggende må en kommunal frivillighedspolitik ligge i forlængelse af charteret for samspillet mellem det frivillige Danmark og det offentlige, som blev lanceret i efteråret 2001. Charteret må tages som udtryk for det offentliges interesse i et samspil med den frivillige verden. Et samspil der også dækker Københavns kommune.

Københavns kommune tilslutter sig i sin frivillighedspolitik de overordnede principper i det opstillede charter, hvilket blandt andet betyder:

- at give den enkelte borger de bedst tænkelige rammer for at være en aktiv del af forpligtende fællesskaber og styrke samfundets sammenhængskraft
- at bidrage til respekten for det frivillige Danmark mangfoldighed af formål og organisationsformer
- at styrke og udvikle samspillet mellem det frivillige Danmark og det offentlige med respekt for forskelligheder

Forslaget er opbygget i 2 afsnit:

- I. Grundlag og forudsætninger for samarbejdet for henholdsvis Kommunen og det frivillige arbejde
- II. Samarbejdsformer

I. Grundlag og forudsætninger for samarbejdet:

Københavns kommunes grundlag for en samarbejdspolitik

1. Københavns kommune har brug for en omfattende og alsidig frivillig indsats, men den skal ikke erstatte den offentlige indsats, som Kommunen er forpligtet til ifølge lovgivningen. Det gælder uanset om Kommunen selv udfører opgaven eller bestiller den hos en anden udfører. Samarbejdet udføres i gensidig loyalitet og respekt.
2. Det betyder også, at det kommunale ansvar fastholdes i forhold til de bestemmelser, der er nævnt i Lov om social service § 115, og at kommunen ikke kan fraskrive sig sine lovbestemte forpligtelser med henvisning til, at man i stedet har støttet en frivillig social aktivitet.
3. Endvidere indebærer det, at kommunen ikke er ansvarlig for de aktiviteter, der udføres af en frivillig forening, selvom kommunen yder støtte efter reglerne i §§ 65 og 115 i Lov om social service, § 41 i Lov om retssikkerhed på det sociale område eller i Lov om støtte til folkeoplysning. De nævnte regler og love regulerer det meste af kommunens samarbejde med frivillige organisationer og foreninger.
4. Københavns kommune har brug for at udvikle og afprøve nye løsninger på samfundsproblemer, og her er de frivillige organisationer en vigtig medspiller. Der skal derfor være rum og muligheder for, at de frivillige organisationer kan tage nye initiativer med opbakning og støtte fra kommunen. Erfaringer skal formidles så bredt det er muligt.

København kommune støtter den frivillige indsats, da den er

- et vigtigt element i udviklingen af demokratiet
- er med til at engagere borgerne i det lokale område
- bidrager til den enkelte borgers livskvalitet
- kan være udgangspunktet for nye løsninger på samfundsproblemer

5. Støtten til frivillige organisationer skal ske ved størst mulige hensyntagen til forskelligheder og respekt for de enkelte organisationers værdigrundlag. Støtten skal medvirke til at fjerne barrierer, der hæmmer udførelsen af det frivillige arbejde. Støtten gives uden at organisationernes selvbestemmelse anfægtes. Støtten skal desuden medvirke til at styrke mangfoldigheden og være særlig opmærksom på, at de små organisationer har brug for et grundlag for drift.
6. Københavns kommune vil aktivt medvirke til gøre borgerne opmærksomme på mulighederne for at gøre en frivillig indsats, ligesom kommunen vil medvirke til at sikre størst mulig tilgængelighed for befolkningen til at udføre frivilligt arbejde.

Det frivillige arbejdes grundlag og forudsætningerne for samarbejdet.

Det grundlæggende for arbejdet er gensidig loyalitet og respekt.

7. Set i relation til det konkrete samarbejde er det vigtigt at skelne mellem:

- den frivillige organisation, som formidler af og ramme for frivillige medarbejdere (som kan være både professionelle og ikke professionelle)

- den frivillige organisation, som social og kulturel entreprenør med professionelle medarbejdere (lønnede og ikke lønnede medarbejdere)

De to organisationstyper rummes hyppigt i samme organisation og med positiv indvirkning på hinanden.

Det er vigtigt at skelne mellem et frivilligt forhold og et kontraktligt forhold.

Det frivillige forhold er karakteriseret ved autonomi, umiddelbar tillid og ligeværd. Et sådan forhold kan ikke kontraktstyres, evalueres med hensyn til effekt og korrigeres med henblik på kvalitetsudvikling. Forholdet har sin egen frie og frivillige kvalitet, og støtter borgernes engagement i de samfundsmæssige forhold/ problemer (medborgerskabet).

Et kontraktligt forhold er ikke frit, men bundet af kontraktens betingelser.

I det sociale og kulturelle arbejde som kræver professionel arbejdskraft er der forskelle i det offentlige kompetencer og de frivillige organisationers kompetencer. Et samarbejde mellem kommunen og de frivillige organisationer skal bidrage til, at disse kompetencer udnyttes bedst muligt. De frivillige organisationers kompetencer skal derfor så vidt muligt beskyttes i de kontrakter i form af partnerskaber, der indgås.

8. I de frivillige organisationer er den frivillige del en forudsætning for den professionelle del.

Det er i den frivillige del værdigrundlaget fastlægges, og det er i den frivillige del, at de grundlæggende opgaver i den frivillige sektor kan fastholdes og udføres:

- at være en engageret og kritisk demokratisk med - og modspiller i den samfundsmæssige debat
- at være svage samfundsborgeres talerør
- at være rammen for borgernes medborgerdeltagelse i bred forstand

Den professionelle del af organisationen er nødvendig, når de frivillige varetager opgaver som går udover almindelige aktiviteter og praktiske opgaver. Her varetager den professionelle del af organisationen den nødvendige grænsedragning mellem det frivillige ikke professionelle arbejde og det professionelle arbejde. Den varetager desuden den uddannelse og supervision, der er nødvendig for den frivillige og ikke professionelle medarbejder i udførelsen af opgaverne.

II. Samarbejdsformer

Overordnet:

På baggrund af ovenstående overvejelser ønsker Københavns Kommune at bidrage til en samarbejdspolitik med de frivillige organisationer, som støtter de enkelte organisationers

udfoldelsesmuligheder på et bæredygtigt og selvstændigt grundlag. Samarbejdet skal samtidig styrke og supplere tilbuddene til borgerne samt udvikle og afprøve nye løsninger på samfundsproblemer.

Samarbejdet vil fra Københavns Kommunes side bygge på følgende principper:

1. I Borgerrepræsentationens beslutninger skal inddrages "frivillighedsvurderinger", som skal sikre, at beslutningerne fremmer og ikke skaber barrierer, som hæmmer udførelsen af det frivillige arbejde.
2. Beslutninger, som involverer de frivillige organisationer, skal i rimelig tid forelægges Kontaktudvalget /de frivillige organisationer til høring.
3. Kontaktudvalget skal desuden have mulighed for at stille forslag til Borgerrepræsentationen, når nye opgaver skal igangsættes. Dette giver de frivillige sociale organisationer mulighed for at omsætte deres viden til forslag om konkrete sociale initiativer.
4. I Kommunens informationsarbejde overfor borgerne skal der løbende gøres opmærksomt på mulighederne for at deltage i frivilligt arbejde.
5. Kommunens medarbejdere på såvel centralt som decentralt plan skal gøres bekendt med Kommunens frivillighedspolitik.
6. I kontraktlige forhold mellem Københavns Kommune og de frivillige organisationer tilstræbes det, at det kontraktlige forhold så vidt muligt baseres på partnerskabsaftaler og ikke på udlicitering, således at samarbejdet bidrager til at udnytte de frivillige organisationers ressourcer og kompetencer bedst muligt.
7. Det er Kommunens sigte, at der med hensyn til fordeling af § 115 midlerne arbejdes hen mod en model for tildeling af midler, sådan som det fungerer på folkeoplysningsområdet, hvor ansvaret for tildeling af tilskud ligger hos Folkeoplysningsudvalget efter de regler, der er fastlagt i Borgerrepræsentationen. Dette vil dels styrke det demokratiske element dels bringe vurderingerne for tildeling tættere på vækstlaget i det frivillige arbejde – herunder bl.a. de mindre organisationer.

Lokalt

Københavns kommune opfatter de frivillige organisationer som et vigtigt element i udviklingen af det lokale demokrati og ønsker at bidrage til tiltag, hvor de frivillige organisationer kan være med til at udvikle nye former for lokalt demokrati – forskellige former for aktivt medborgerskab. En styrkelse af samarbejdet på lokalt plan er desuden nødvendigt, hvis samarbejdet mellem Kommunen og de frivillige foreninger og organisationer skal udvikles og konkretiseres til gavn for borgerne og udviklingen i de konkrete tilbud.

Det lokale samarbejde mellem Københavns kommune og de frivillige organisationer vil derfor bygge på følgende principper:

8. Kommunen vil støtte udviklingen af lokale demokratiorganer, hvor de frivillige organisationer og aktive medborgere kan udvikle nye fællesskabs- og handlemuligheder.
9. Kommunen støtter, at det frivillige arbejde og det aktive medborgerskab udfolder sig bredt i både civile og offentlige institutioner og sammenhænge. Ønsker Kommunen at inddrage frivillige i kommunens institutioner og aktivitets tilbud høres først de frivillige organisationer, om de kan medvirke hertil. Samtidig respekterer kommunen, at de frivillige organisationer skal

medvirker til at afsætte retningslinierne for, i hvilke sammenhænge Københavns Kommune kan inddrage frivillige medarbejdere.

10. Kommunen ønsker, at der sættes fokus på lokalsamfundsarbejde med de frivillige organisationer som en vigtig samarbejdspartner. Med henblik på udvikling af dette samarbejde afholder de forskellige forvaltninger temadage, som sætter fokus på disse samarbejdsmuligheder. Hvad angår lokalcentrene forpligtes disse til løbende at afholde samarbejds møder med de lokale frivillige organisationer. For at styrke det løbende samarbejde nedsættes lokale samarbejdsfora.
11. Ved løsningen af lokale sociale og kulturelle opgaver skal de lokale frivillige organisationer høres, såfremt opgaveløsningen har berøring med de frivillige organisationers arbejde i lokalsamfundet. Såfremt de frivillige organisationer ikke høres, skal det i sagsudredningen begrundes hvorfor.

Kontaktudvalget støtter udviklingen i det lokale samarbejde i samarbejde med centralforvaltningen og i opbygningen af en fast struktur i samarbejdet. Kontaktudvalget skal i samarbejde med forvaltningen tage den ny frivillighedspolitik op til revision efter en 3 (5) - årig periode.